Написав Відділ обслуговування навчальною і науковою літературою
Понеділок, 21 травня 2018, 09:55 - Останнє оновлення П'ятниця, 22 березня 2019, 10:28

Березова Рудка. Маєток україноφілів та фанатів Єгипту

Березова Рудка – село в Пирятинському районі Полтавської області. У туристичних (точніше краєзнавчих) колах воно відоме пірамідою-усипальницею, яку звів Гнат Закревський, колишній власник села. Ця людина деякий час була обер-прокурором першого департаменту права Сенату, а ще, у часи імператора Олександра III, він був послом Російської імперії в Єгипті, надивився там на усипальні фараонів і вирішив собі зробити щось подібне. Тому в 1898 р. на могилі своїх батьків він звів піраміду, звичайно, не таку велику, як фараони (її висота всього метрів десять), але для наших широт вона стала чимось екстраординарним.

Село Березова Рудка було засноване в 1717 р. гетьманом Іваном Скоропадським. У 1752 р. в нащадків Скоропадського село викупила родина Закревських. Цей козацько-старшинський рід започаткував Йосип Закревський – генеральний бунчужний Війська Запорозького. Цікаво, що нащадком роду Закревських є Нік Клегг – віце-прем'єр Великобританії (із 2010 року) та лідер ліберал-демократичної партії цієї країни.

Розбудову маєтку в Березовій Рудці Закревські почали наприкінці XVIII ст.. У 1838 р. було зведено класицистичний палац, який зберігся до наших днів (він розташований на території сільськогосподарського технікуму та є частиною Історико-краєзнавчого музею). Поряд із палацом були зведені два флігелі, а навколо розбили парк.

У середині XIX ст. маєток у Березовій Рудці належав братам Закревським: Віктору, Михайлу та Платону. Із Віктором Закревським на балу в Мойсівці якось познайомився Тарас Шевченко. Вони тісно потоваришували, тому в маєтку в Березовій Рудці Кобзар бував, як мінімум, тричі. Разом із поетом тут бував його друг – бідолага Яків де Бальмен.

Віктор та Михайло Закревські були своєрідними українофілами. Вони навіть організували невеликий гурток – «Общество мочемордия», у якому влаштовували літературні читання та обговорювали ситуацію в державі. А от Платон Закревський був іншою людиною – затятим кріпосником, який не цурався особисто шмагати селян. Його Шевченко не любив... Існує легенда, що Тарас був глибоко закоханий у молоду дружину Платона Ганну. Від нього, нібито, Ганна народила дочку, яку Платон відмовився визнавати своєю (хоча своєю не визнав її і Шевченко).

Після смерті Платона маєток перейшов його сину Гнату, який і зробив Березову Рудку відомою краєзнавцям України. Перебуваючи на дипломатичній службі в Єгипті, Гнат помер. Його тіло забальзамували й перевезли в рідне село, де й поховали в піраміді. Але в радянські часи усипальню Закревських було сплюндровано. Тіла дворян викинули зі склепу, а всередині влаштували комору.

Нині в маєтку Закревських у Березовій Рудці триває перманентний ремонт. Палац

виглядає вже значно краще, ніж на початку XXI ст., але ще закритий для відвідувачів. Звичайно, його варто побачити.

У Березову Рудку потрапити не складно, адже вона знаходиться недалеко від дороги Київ – Харків. Дороговказ стоїть, чомусь, лише з боку Харкова, а на шляху до Рудки буде село Крячківка, яке ідентифікується як безіменне, адже не має в'їзної таблички. Ви його сміливо проминайте та їдьте до наступного села, доки над дорогою не побачите альтанку.

